

مدیریت ارتباط دانشگاه و صنعت

جلد اول

نویسنده:

میشل مارتین

Michaela Martin

ترجمہ:

آزادہ فیروزیان - حمید اسماعیل زادہ

حسین ابراہیمی پور - دکتر محمود فیروزیان

زیر نظر:

دکتر محمد رضا محمدی

دفتر ارتباط با صنعت

مرکز ملی تحقیقات علوم پزشکی کشور

Martin, Michaela

مارتین، میشل

مدیریت ارتباط دانشگاه و صنعت/ نویسنده میشل مارتین؛ ترجمه حمید اسماعیلزاده - لو دیگران؛ زیر نظر محمدرضا محمدی - تهران؛ مرکز تحقیقات علوم پزشکی کشور، ۱۳۸۴.
۱۲۶ ص

ISBN: 964-8649-02-2: (چ ۱)

Managing University – Industry Relations: a study of institutional practives from 12 countries, 2000. عنوان اصلی:

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا

۱. همکاری دانشگاه و صنعت - مدیریت الف. اسماعیلزاده، حمید، مترجم. ب. محمدی، محمدرضا. ج. مرکز تحقیقات علوم پزشکی کشور. د. عنوان.
LB۲۳۳۱/۵/م۲م۴
۱۳۸۴

۳۷۸/۱۰۴

۴۱۶۰۰ - ۸۳م

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب: مدیریت روابط دانشگاه و صنعت (جلد اول)

نویسنده: میشل مارتین

ترجمه: آزاده فیروزیان - حمید اسماعیلزاده - حسین ابراهیمی پور - دکتر محمود فیروزیان

ناشر: مرکز ملی تحقیقات علوم پزشکی کشور

نوبت چاپ: زمستان ۸۳

بها: ۲۵۰۰۰ ریال

شمارگان: ۱۵۰۰ جلد

چاپ و صحافی: شرکت ایرانچاپ (۲۹۹۹۹)

شابک: ۹۶۴-۸۶۴۹-۰۲-۲

تهران، خیابان استاد مطهری، خیابان کوه نور، کوچه یکم، پلاک ۲۶، کدپستی ۱۵۸۷۶۵۶۸۱۱

انتشارات مرکز ملی تحقیقات علوم پزشکی کشور

تلفن: ۸۵۰۱۴۰۳-۳۰۸۳۰ دورنگار: ۸۷۳۰۸۳۰

<http://www.nrcms.ir>

E-mail: contact@nrcms.ir

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به مرکز ملی تحقیقات علوم پزشکی کشور می باشد.

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۹	مقدمه
۹	منافع ارتباط دانشگاه و صنعت
۱۰	عوامل مؤثر بر میزان ارتباط دانشگاه و صنعت در کشورهای مختلف
۱۰	انواع روش‌های ارتباطی دانشگاه و صنعت
۱۱	اجزای مدیریت ارتباط دانشگاه و صنعت

فصل اول: آشنایی با مراکز و دانشگاه‌های مورد بررسی

	مقدمه
۱۶	شاخص‌های توسعه اقتصادی کشورهای مورد بررسی
۱۷	شاخص‌های توسعه علمی کشورهای مورد بررسی
۱۸	ساختار مؤسسات تجاری کشورهای مورد بررسی

فصل دوم: نقش دولت‌ها در همکاری دانشگاه و صنعت

فصل سوم: سیاست‌ها و انواع ارتباطات

	مقدمه
۲۹	مدیریت استراتژیک ارتباط دانشگاه و صنعت
۲۹	انواع روابط صنعت و دانشگاه قبل از دهه نود
۳۰	• آموزش دانشجویان
۳۰	• همکاری تحقیقات و توسعه (R&D)
۳۱	• روابط عمومی
۳۱	ارتباطات موجود از اوایل دهه نود
۳۲	• آموزش دانشجویان
۳۵	• آموزش مداوم حرفه‌ای (CPD)
۳۸	• تحقیق و توسعه (R&D)
۴۰	• پشتیبانی و توسعه مؤسسات اقتصادی کوچک و متوسط
۴۲	خلاصه

فصل چهارم: مدیریت واسطه‌ها

	مقدمه
۴۷	وظایف و ساختارهای سازمانی واسطه‌های داخلی
۵۱	وظایف و ساختار سازمانی واسطه‌های خارجی

۵۶	مدیریت، خودمختاری و کنترل واسطه‌ها
۶۴	خلاصه

فصل پنجم: مدیریت مالی

مقدمه

۷۰	درآمدزایی
۷۴	برآورد هزینه و قیمت‌گذاری خدمات
۷۵	• تعیین هزینه مراکز آموزش عالی و سیاست‌های قیمت‌گذاری
۸۰	• محاسبه هزینه‌های سربار
۸۲	توزیع درآمد
۸۳	• توزیع درآمد بدست آمده از تجاری کردن حق اختراعات و حق امتیازها
۸۴	• توزیع درآمد بدست آمده از هزینه‌های سربار فعالیت‌ها
۸۴	گروه‌بندی دانشگاه‌ها از نظر نوع توزیع درآمد
۸۴	• گروه اول
۸۵	• گروه دوم
۸۶	• گروه سوم
۸۶	نگرش‌های مختلف در زمینه توزیع درآمد
۸۶	• نگرش اول
۸۷	• نگرش دوم
۸۷	• نگرش سوم
۸۷	خطر و سرمایه در معرض خطر
۸۹	خلاصه

فصل ششم: مدیریت امور کارکنان

۹۴	مدیریت منابع انسانی و توسعه ستادی
۹۵	پاداش‌ها
۹۶	• پاداش‌های نقدی
۹۷	• ارتقای کارکنان
۱۰۰	• پاداش‌های غیرنقدی
۱۰۱	حفظ حق انتشار
۱۰۲	قوانین و مجموعه مبانی اخلاقی همکاری یا صنعت

فصل هفتم: مدیریت مالکیت فکری

فصل هشتم: نتیجه‌گیری

۱۲۳	کلمات اختصاری
-----	---------------

به نام خدا

پیشگفتار

در کشورهای در حال توسعه و حتی توسعه یافته بین دانشگاه و صنعت شکاف و فاصله وجود دارد. در کشورهای توسعه یافته و صنعتی، دانشگاه‌ها در حال بیرون آمدن از این به دور خود تنیدگی و ایجاد ارتباط قوی با صنایع هستند. که این کار را بیشتر براساس حمایت مالی از تحقیقات و یا آموزش مداوم انجام می‌دهند. در حالی که در کشورهای در حال توسعه این شکاف روز به روز بیشتر می‌شود. همان‌طور که فاصله دانشگاه از صنعت سبب رکود و توقف فعالیت‌های صنعتی و حتی نابودی صنعت در دنیای رقابتی امروز می‌گردد، دانشگاه نیز بدون ارتباط با صنعت به یک محیط انتزاعی و فارغ از هرگونه نوآوری تبدیل خواهد شد.

علت اصلی و لزوم وجود همکاری مشترک بین دانشگاه‌ها و صنایع را می‌توان در تغییرات شتابنده محیط‌های علمی، فناوری و بازارهای جهانی دانست. بطوری که دانشگاه‌ها و صنایع برای بقاء پویا شدیداً به کمک یکدیگر نیاز دارند. در شرایطی که این نیاز درک نشود سازمان‌ها به زودی به انتهای عمر سازمانی خود خواهند رسید و به تدریج جای خود را به دیگر سازمان‌هایی خواهند سپرد که برنامه‌های مشخصی در بکارگیری توانمندی‌های مخیطی ارائه می‌نمایند.

اکثر کشورهایی که امروزه از آنها به عنوان کشورهای جهان سوم و یا در حال توسعه نام برده می‌شود، در زمانی نه چندان دور زیر سیطره مستقیم و یا غیرمستقیم کشورهای توسعه یافته فعلی بودند و دانشگاه‌ها و صنایع این‌گونه کشورها به شدت وارداتی بوده و تقلیدی از کشورهای استعمارگر می‌باشند. بنابراین شکل، ساختار و محتوای بسیاری از نهادهای مدنی از جمله دانشگاه و صنعت منطبق و متناسب با نیازها و شرایط کشورها نبوده و به شدت دنباله‌روی الگوهای از پیش تعریف شده بوده‌اند و در حقیقت ارتباط سازمانی مطلوبی بین این نهادها بوجود نیامده و یا شکل نگرفته است. هر چند که کشورهای توسعه یافته هم به لحاظ وضعیت و شرایط فوق دچار مشکلات و نارسایی‌هایی می‌باشند ولی چگونگی تعاملات بین نهادهای مدنی موجب شده به نیازها و شرایط جدید به سرعت پاسخ مناسب و مؤثر ارائه دهند.

در شرایطی که دولت سیاست اقتصادی خود را بر مبنای توسعه صادرات غیر نفتی بنا نهاده است، بدون توسعه تکنولوژی و تقویت ارتباط و همکاری صنعت با دانشگاه، تولیدات ما توان رقابت با همتایان خارجی را نداشته و این سیاست، چشم‌انداز روشنی برای موفقیت نخواهد داشت.

به دلیل شرایط خاص صنایع کشور ما که اکثراً وارداتی بوده و علی‌رغم عزم ملی ایجاد شده (برنامه سوم توسعه - تحقیقات تقاضاگر) برای تخصیص بیشترین بودجه تحقیقات به امور مرتبط با نیاز صنعت در دانشگاه‌ها تقاضای چندانی برای تحقیق و توسعه کاربردی از طرف صنعت وجود نداشته و ناگزیر دانشگاه‌ها خود باید مولد صنایع جدید و مبتنی بر فناوری پیشرفته باشند. بنابراین از منظر سیستم ملی نوآوری، دانشگاه‌ها علاوه بر رفع نیازمندیهای صنایع باید برای توسعه ملی و ایجاد اقتصاد و صنعت مبتنی بر دانش تلاش بیشتری داشته باشند.

در حال حاضر دانشگاه‌های کشور ما توانسته‌اند در زمینه تحقیقات آکادمیک به پیشرفت‌هایی دست یابند و

دانش‌جویان زبدهای را نیز آموزش دهند. اما از طرف دیگر صنعت کشور به خاطر وارداتی بودن، حرف تازه و پروژه تحقیقاتی جدی برای مؤسسات پژوهشی و دانشگاه‌ها نداشته و تقاضا برای خدمات آموزشی و به خصوص پژوهشی دانشگاه بسیار کم است. این امر باعث می‌شود که دانشگاه‌ها برای یافتن مقبولیت جهانی و انجام پروژه‌های تحقیقاتی، پژوهش خویش را در رابطه با آخرین پدیده‌های علمی-تکنولوژیک دنیا قرار دهند و حاصل آن به صورت مقالاتی در مجلات بین‌المللی نمایان شود، که سود آن برای کشورهای صنعتی خواهد بود.

کتاب حاضر تلاشی است برای نهادینه و پایدار نمودن ارتباط بین مراکز علمی و صنایع اعم از مؤسسات آموزشی، پژوهشی، تولیدی و خدماتی تا از این رهگذر ضمن توانمندسازی، چیدمان مناسب و مؤثری برای رقابت در عرصه بین‌المللی در چهارچوب نظام ملی نوآوری کشور بوجود آید.

بی‌شک دانشگاه‌های علوم پزشکی، پژوهشکده‌ها و پژوهشگاه‌ها و نیز صنایع تولیدی مرتبط از جمله صنایع داروسازی، مواد غذایی، آرایشی و بهداشتی و تجهیزات پزشکی و همچنین بخش بزرگ خدمات بهداشتی درمانی مربوطه می‌توانند از دو منظر بسیار اثرگذار باشند. یکی ارتقاء سلامت همگانی و دیگری کمک به رشد و توسعه اقتصاد مبتنی بر دانش کشور.

به امید آئروز

دکتر محمد رضا محمدی

رئیس مرکز ملی تحقیقات علوم پزشکی کشور